

Asia: VN/2758/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Asian tausta ja valmistelu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Nykytila: lainsäädäntö

Lausuntonne

-

Nykytila: käytäntö

Lausuntonne

-

Nykytilan arviointi

Lausuntonne

-

Keskeiset ehdotukset

Lausuntonne

Ympäristönsuojelulain muutoksen osalta ehdotus Yhdyskuntajätevesien käsittely -väliotsikon lisääminen ympäristönsuojelulain 10 lukuun ja yhdyskuntajätevesiä koskevien säännösten kerääminen tämän alle on selkeyttävä ja kannatettava ehdotus.

Kuormitukselle herkkien alueiden tunnistamiseksi säädetään kokonaan uusi asetus Typelle ja fosforille herkkien alueiden määrittämisestä ympäristönsuojelulain nojalla. Lisäksi tulisi tehtäväksi päätös mikroepäpuhtauksille herkistä alueista. Typelle ja fosforille herkkien alueiden säädöksessä on runsaasti väljyyttä ja lisäksi mikroepäpuhtauksille herkkien alueiden määrittämisen periaatteita ei ole tausta-aineistossa tuotu esiin. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että asiasta olisi tarpeen säätää esitettyä tarkemmin läpinäkyvyyden parantamiseksi. Selkeät ja läpinäkyvät perustelut vähentävät päätöksestä tehtävien valitusten riskiä. Asiasta yksityiskohtaisemmin lausunnon kohdassa asetusluonnokset.

Myös käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien johtamista kokeva riskinarviointi olisi uutta lainsäädäntöä. Sillä ei olisi oikeusvaikutuksia, mutta sitä käytettäisiin muiden lakien mukaisissa menettelyissä. Säädökset sisältävät lähinnä sen, mihin alueisiin riskinarviointi kohdennetaan, mutta riskin määrittelyn menettelystä ehdotetaan säädettäväksi väljästi. Lupa- ja valvontavirasto esittää harkittavaksi, tulisiko määrittelyä selkeyttää tai säätää tarkemmin. Riskinarvioinnin laatiminen edellyttää tietoa typelle ja fosforille herkistä alueista, mutta myös tietoa mikroepäpuhtauksille herkistä alueita. Mikroepäpuhtauksille herkkien alueiden luetteloinnin ja päätöksen määräaika on kuitenkin selvästi myöhemmin, kuin riskienhallintasuunnitelman määräaika, joten tähän liittyy ristiriitaa. Lupa- ja valvontavirasto tuo lisäksi esiin, että sille tehtäväksi määritelty riskinarvioinnin tekeminen edellyttää käytännössä myös Suomen ympäristökeskuksen osallistumista työhön, koska heidän ylläpitämässään järjestelmissä on työssä edellytettäviä tietoja. Tätä ei ole tuotu esiin tausta-aineistoissa.

Uudelleenlaadittu yhdyskuntajätevesidirektiivi asettaa tietyn kokoluokan direktiivitaajamille veloitteen laatia kokonaisvaltaisen yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelman rankkasateiden aiheuttamista sekaviemäreiden ylivuodoista johtuvan kuormituksen vähentämiseksi ja erikseen kerätyn huleveden aiheuttamaan mahdollisesti merkittävään pilaantumiseen puuttumiseksi. Lupa- ja valvontaviraston käsityksen mukaan hulevesien hallintasuunnitelmaa koskevat yhdyskuntarakentamislakiin kaavaillut säännökset ovat pääosin asianmukaisia ja vesien- ja merenhoidon näkökulmasta uudet velvoitteet ovat perusteltuja ja kannatettavia.

Alun perin yhdyskuntarakentamislakiin esitetyn säännöksen mukaan hulevesien hallintasuunnitelman laatiminen olisi ollut kunnille vapaaehtoista, ja suunnitelman tarpeellisuus olisi jäänyt kuntien harkintaan. Kuitenkin jo yhdyskuntarakentamislakia koskeneesta ja keväällä 2026 lausuttavana olleesta luonnoksesta hallituksen esitykseksi käy ilmi, että hulevesien hallintasuunnitelma on tarkoitettu työvälineeksi erityisesti tilanteissa, joissa kunnan alueella on herkkiä vastaanottavia vesistöjä tai kunnassa esiintyy toistuvia ongelmia hulevesien hallinnassa, kuten tulvariskejä tai haitallisia vaikutuksia vesistöihin tai rakennettuun ympäristöön. Jatkossa kunnilla olisi velvollisuus laatia hulevesien hallintasuunnitelma yhdyskuntarakentamislain 62 b §:ssä säädettävissä tilanteissa.

Riskiperusteista lähestymistapaa hulevesien hallintasuunnitelmien laadintaan voidaan pitää perusteltuna. Kunnille asetettavan veloitteen myötä voidaan varmistua siitä, että suunnitelma todella laaditaan niissä tilanteissa, joissa se on tarpeen. Yhdyskuntarakentamislakiin kaavaillut

muutokset vaikuttaisivat myös yhdyskuntajätevesidirektiivin implementoinnin näkökulmasta tarpeellisilta. Yhdyskuntajätevesidirektiivin asettamat velvoitteet on alustavasti huomioitu myös yhdyskuntarakentamislakia koskevassa ja lausuttavana jo olleessa luonnoksessa hallituksen esitykseksi, ja yhdyskuntarakentamislakiin nyt ehdotettavat säännökset sopivat hyvin tähän sääntelykokonaisuuteen.

Hulevesisuunnitelman ja kaavoituksen kytkentä vaikuttaa lakiluonnoksessa jossain määrin epäselvältä. Toisaalta jää vaikutelma, että yleisluontoisena ja varhaisen vaiheen periaatesuunnitelmana hulevesisuunnitelma toimisi kaavoituksen lähtöaineistona, mutta lakiluonnoksessa todetaan myös, että "suunnitelma olisi yhteensovitettava alueidenkäytön suunnittelun kanssa, jolloin varmistettaisiin hulevesien hallinta sekä nykytilassa että tulevien muutosten ja rakentamisen jälkeen". Kaavamenettelyiden ja hulevesisuunnitelman laatimisen eritahtisuuden vuoksi Lupa- ja valvontavirasto esittää harkittavaksi, tulisiko suunnitelman suhdetta kaavoitukseen vielä selkeyttää esimerkiksi lakiesityksen perusteluista täydentämällä.

Asetusluonnoksen mukaan hallintasuunnitelmissa keskitytään vain sekaviemäröinnin ongelmallisuuteen ja jätevesiviemäriverkoston vuotovedet mainitaan luonnoksessa ainoastaan kerran. Lupa- ja valvontavirasto huomauttaa, että monessa kunnassa sisäänpäin vuotava ja korjausvelkainen viemäriverkosto on viemärylivuotojen näkökulmasta suurempi ongelma kuin sekaviemäröinti. Yhdyskuntajätevesidirektiivin liite V edellyttää myös yhdyskuntajätevesien jätevesiverkoston huomioimista kokonaisvaltaisten yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmien laatimisessa. Näin ollen hulevesien hallintasuunnitelman olisi Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan tarpeen sisällyttää myös tarkastelu viemäriverkoston vuotovesistä ja niiden vaikutuksista ylivuotoihin sekä sisällyttää tämä asetettuun ylivuotojen pienennystavoitteeseen.

Taloudelliset vaikutukset

Lausuntonne

Esityksen mukainen muutos direktiivitaajaman määrittelyyn alueiden asutustiheyden mukaan voi asettaa ympäristövaikutuksiltaan vastaavaa suuruusluokkaa olevat puhdistamot jatkossa oikeudellisesti hyvin erilaiseen asemaan sellaisen määreen perusteella, jolla ei suoranaisesti ole mitään vaikutusta puhdistamon toiminnan tai sen ympäristövaikutusten näkökulmasta. Yhdenvertaisuuden sekä direktiivin tavoitteiden näkökulmasta samantasoista kuormitusta ympäristöön johtavien puhdistamoiden vaatimusten tulisi olla vastaanottavan vesistön tila huomioon ottaen samantasoisia. Vaatimusten mahdollisten erojen tulisi perustua ympäristön laatuun ja päästöjen vaikutuksiin eikä puhdistamotoiminnan kannalta merkityksettömään suureen, etenkin kun otetaan huomioon määritelmästä aiheutuvien velvoitteiden kustannukset puhdistamoille. Tätä vaikutusta ei ehdotuksessa tuotu juurikaan esille.

Määrittelyn eriarvoistava kustannusvaikutus ulottuu puhdistamotoiminnasta vastaavien vesihuoltolaitosten lisäksi myös vesihuoltolaitosten asiakkaisiin, joilta puhdistamot kustannuksensa keräävät käsittelymaksuina. Tätä vaikutusta ei ehdotuksessa tuotu esille.

Ehdotettu lainsäädäntö tuo Lupa- ja valvontavirastolle uusia ja määrävälein toistuvia tehtäviä. Ehdotuksessa on tunnistettu se, että direktiivitaajamien määrittämistä sekä kuormitukselle herkkiä alueita ja mikroepäpuhtauksille herkkiä alueita koskevien päätösten sekä riskienhallintasuunnitelman tekeminen ovat Lupa- ja valvontavirastolle uusia tehtäviä, joista ei voida periä maksua. Kuten ehdotuksessa on todettu, kyse on uudenlaisesta, koko Manner-Suomen kattavasta kuulemisesta ja asianosaisina on pidettävä käytännössä kaikkia laitoksia, joihin päätöksessä tehtävillä määrityksillä voi olla vaikutusta. Kuulemispalaute myös yleisöltä erityisesti herkkiä alueita koskevien päätösten osalta voi olla runsasta ja jakautua laajalle alueelle. Kuulemispalautteen määrää ja sen käsittelyyn tarvittavaa aikaa on, kuten ehdotuksessakin on todettu, vaikea arvioida etukäteen. Työmäärää on vaikea arvioida myös riskienhallintasuunnitelman osalta, koska menettelyyn liittyy tässä vaiheessa epävarmuustekijöitä muun muassa menetelmän ja menetelmäkehityksen suhteen. Valtiontalouden säästöt ja virastolle asetetut kustannustavoitteet haastavat ympäristöosaston toimintaa myös ilman ehdotuksen mukaisia uusia, toistuvia ja mahdollisesti merkittävää työkuormaa aiheuttavia tehtäviä, joista ei voida periä maksua. Näin ollen Lupa- ja valvontavirastolle tulisi osoittaa riittävät voimavarat ehdotukseen sisältyvien uusien tehtävien hoitamiseksi.

Ehdotuksessa tunnistettujen uusien tehtävien lisäksi yksittäisen lupa-asian käsittelyssä tarvittava työmäärä voi jonkin verran kasvaa niissä tapauksissa, joissa haetaan samalla vesienhoidon ympäristötavoitteista poikkeamista. Näiden osalta työmäärän lisäystä koskeva maksu peritään kuitenkin toiminnanharjoittajalta käsittelymaksun muodossa.

Yhdyskuntajätevesidirektiivin toimeenpano edellyttää myös tietojärjestelmämuutoksia, joiden tekemisestä ja ylläpitämisestä aiheutuu taloudellisia vaikutuksia. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmän raportointilomakkeet eivät tällä hetkellä mahdollista kaikkien direktiivin velvoittamien tietojen keräämistä. Esimerkiksi direktiivin liitteen 1 C-osan taulukon 3 mukaisten aineiden päästöjen raportointi olisi tällä hetkellä mahdollista vain kahden aineen osalta. Direktiivin toimeenpanon yhteydessä EU:lle raportoitavan tiedon keräämiseksi on tarpeen tehdä muutoksia ympäristönsuojelun tietojärjestelmään ja sen raportointilomakkeisiin. Muutoksiin ja niiden määrittelytyöhön on syytä hyvissä ajoin osoittaa rahoitusta, jotta muutokset ovat käyttöön otettavissa ja tarvittavat tieto kerättävissä laitoksilta ennen kuin uuden yhdyskuntajätevesidirektiivin mukaisia tietoja tulee raportoida EU:lle. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että tietojärjestelmämuutokset tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa.

Ympäristövaikutukset

Lausuntonne

Lupa- ja valvontavirasto katsoo laajan lainsäädäntöpaketin kokonaisuutena edistävän yhdyskuntien ympäristönsuojelua ja erityisesti vesiensuojelua.

Vaikutukset eräisiin perus- ja ihmisoikeuksiin

Lausuntonne

-

Suhde perustulakiin ja säätämisyjärjestys

Lausuntonne

-

Pykäläluonnokset ja niiden yksityiskohtaiset perustelut

Lausuntonne

-

39 § Lupahakemus (+ perustelut)

Lausuntonne

-

49 a § Vesienhoidon ympäristötavoitteista poikkeaminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 g § Määritelmät (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 h § Kuormituksen määrittäminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 i § Ehdotus direktiivitaajamiksi (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 j § Menettely ja päätös direktiivitaajamista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 k § Yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden suunnittelua ja käyttöä koskevat yleiset vaatimukset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 l § Yhdyskuntajätevedenpuhdistamossa käsitellyn veden uudelleenkäyttö (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 m § Käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien johtamista koskeva riskinarviointi (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 n § Riskinarvioinnin laatiminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 o § Menettely riskinarvioinnin laatimisessa ja tarkistamisessa (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 p § Ehdotus typelle ja fosforille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 q § Menettely ja päätös typelle ja fosforille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 r § Ehdotus mikroepäpuhtauksille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

LVV:n näkemyksen mukaan arviointikriteerit ja käytettävät tietoaineistot mikroepäpuhtauksille herkkien alueiden osoittamiseksi olisi hyvä avata ehdotettua tarkemmin.

110 s § Menettely ja päätös mikroepäpuhtauksille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

156 e § Direktiivitaajamassa sijaitsevan kiinteistön jätevesijärjestelmän puhdistusvaatimus (+ perustelut)

Lausuntonne

-

211 c § Yhdyskuntajätevesiin liittyvä kansainvälinen yhteistyö (+ perustelut)

Lausuntonne

-

Voimaantuloa ja määräaikoja koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

Säädösluonnoksesta puuttuu määräaika direktiivitaajaman päätöksen tekemiselle. Menettelyn selkeyttämiseksi sekä ennakoitavuuden lisäämiseksi ehdotetaan lisättäväksi sitova määräaika, joka tausta-aineistossa on esillä.

Tarkastelu ja päätös mikroepäpuhtauksille herkistä alueista tulee ehdotuksen mukaan tehdä ensimmäisen kerran vuoden 2030 loppuun mennessä. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että mikroepäpuhtauksille herkkiä alueita koskevat päätökset tulisi tämän jälkeen tehdä samanaikaisesti typelle ja fosforille herkkiä alueita koskevien päätösten ja riskinarviointien kanssa.

7 § Vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin sisällytettävät alueet (+ perustelut)

Lausuntonne

-

11 § Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

13 a § Jätevesiviemäriverkoston suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito ja käyttö (+ perustelut)

Lausuntonne

-

16 § Tiedonsaanti ja tiedottamisvelvollisuus (+ perustelut)

Lausuntonne

-

Voimaantuloa ja määräaika koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

11 § Vesienhoitosuunnitelma (+ perustelut)

Lausuntonne

-

20 d § Ympäristötavoitteista poikkeaminen yhdyskuntajätevedenpuhdistamoa koskevissa hankkeissa (+ perustelut)

Lausuntonne

Vesien- ja merenhoitolain 20d § poikkeussäännöstä tulisi vielä tarkistaa vastaamaan tarkemmin 15 artiklan 4 kohdan muotoilua. Direktiivi sitoo poikkeukset tarkemmin kasvavaan kuormitukseen kuin lakiehdotus, josta on jätetty pois johdanto "Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet yhdyskuntajätevesien keräys- ja käsittelyinfrastruktuuriensa mukauttamiseksi talousjätevesikuormituksen kasvuun puuttumiseksi, myös rakennettava tarvittaessa uutta infrastruktuuria."

Voimaantuloa ja määräaika koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 a § Hulevesiin tai sekaviemäreistä aiheutuviin ylivuotoihin liittyvä riski (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 b § Hulevesien hallintasuunnitelma (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 c § Hulevesien hallintasuunnitelman sisältö (+ perustelut)

Lausuntonne

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, että 62 c §:n 3 momentissa tarkoitettujen hallintasuunnitelmien tulee lisäksi sisältää tiedot alueen sekaviemäreistä. Lupa- ja valvontaviraston näkemys on, että hallintasuunnitelmien tulisi sisältää selvitykset myös viemäriverkoston

vuotovesistä ja niiden vaikutuksista ylivuotoihin sekä sisällyttää tämä asetettuun ylivuotojen pienennystavoitteeseen.

62 d § Hulevesien hallintasuunnitelman valmistelu (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 e § Hulevesien hallintasuunnitelman hyväksyminen (+ perustelut)

Lausuntonne

LVV:n näkemyksen mukaan hulevesien hallintasuunnitelma olisi tarpeen toimittaa LVV:lle yhdyskuntien tilannekuvan ylläpitämiseksi osana vesien- ja merenhoidon suunnittelua.

Voimaantuloa ja määräaikaa koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

Valtioneuvoston asetus typelle ja fosforille herkkien alueiden määrittämisestä

Lausuntonne

Säädöksessä on kuvattu typelle ja fosforille herkkien alueiden määrittelyn menettelystä varsin väljästi. Määrittely olisi tarpeen sitoa vahvemmin ekologiseen tilaluokitukseen ja paine- ja riskinarvioon. Lisäksi tarvitaan selkeämpi erottelu rehevöitymisen ja ravinnekohtaisen herkkyiden välillä sekä vahvempi riski- ja kohdentamisperustelu. Muutoin sääntelyn käsitteellinen ja oikeudellinen perusta jää heikoksi.

Luonnoksen keskeinen heikkous on, että se operoi ”rehevöitymisen” käsitteellä ilman, että sitä sidotaan siihen arviointikehikkoon, jossa rehevöityminen tosiasiallisesti todetaan. Perusteluissa jää epäselväksi, milloin vesimuodostuma katsotaan oikeudellisesti merkityksellisellä tavalla rehevöityneeksi tai rehevöitymisriskissä olevaksi. Tämä on ongelma, koska vesienhoidossa rehevöityminen ei ole itsenäinen kriteeri, vaan seuraus, joka ilmenee ekologisen tilan luokituksessa ja siihen liittyvässä paine- ja riskinarviossa. Ilman tätä kytkentää sääntely jää tulkinnanvaraiseksi ja heikosti sovellettavaksi.

Teksti myös ohittaa liian kevyesti vesienhoidon järjestelmän roolin. Vaikka siihen viitataan, ei tuoda selvästi esiin, että alueiden määrittelyn tulisi nojata nimenomaan ekologiseen tilaluokitukseen ja riskinarvioon (eli siihen, onko tila heikentynyt tai vaarassa heikentyä ravinnekuormituksen vuoksi). Tällöin syntyy vaikutelma erillisestä, hallinnollisesti määriteltävästä ”herkkyydestä”, vaikka kyse on tosiasiallisesti vesienhoidon soveltamisesta.

Perusteluissa jää myös epäselväksi keskeinen ero yleisen rehevöitymisherkkyyden ja ravinnekohtaisen herkkyyden välillä. Nyt teksti viittaa siihen, että koko Suomi on voitu katsoa rehevöitymiselle herkäksi, mutta ei riittävästi avaa, miksi tästä huolimatta tarvitaan erillinen typelle ja fosforille tehtävä aluerajaus. Ilman tätä täsmennystä sääntelyn tarkoitus – eli ravinnekohtainen kohdentaminen (kumpaan ravinteeseen puututaan missäkin) – ei tule riittävän selväksi.

Tekstissä edellytetään, että kullekin alueelle määritetään herkkyys typelle, fosforille tai molemmille, mutta herkkyyden sisältö jää määrittelemättä. Perustelujen kannalta olisi tarpeellista täsmentää, että herkkyys ei tarkoita pelkästään rehevöitymisen ilmenemistä, vaan ravinnekohtaista vaikutusta vesimuodostuman ekologiseen tilaan. Herkkyyden tulisi perustua siihen, että kyseisen ravinteen kuormituksella on osoitettu olevan merkittävä vaikutus ekologisen tilan heikentymiseen tai hyvän tilan saavuttamiseen, taikka että tällainen vaikutus on todennäköinen ilman lisätoimenpiteitä. Arvioinnin tulisi nojata vesienhoidon ekologiseen luokitukseen sekä siihen liittyvään paine- ja riskinarvioon.

Ilman tällaista täsmennystä jää epäselväksi, millä perusteella alue luokitellaan nimenomaan typpi- tai fosforiherkäksi, mikä heikentää sääntelyn läpinäkyvyyttä ja voi vaikeuttaa sen johdonmukaista soveltamista.

Lisäksi riskiperusteisuus jää liian implisiittiseksi. Teksti ei selkeästi sano, että olennaista on tunnistaa myös ne vesimuodostumat, jotka eivät vielä ole heikentyneet mutta ovat vaarassa heikentyä ilman lisätoimia. Tämä on direktiivin kannalta keskeinen elementti, ja sen puuttuminen heikentää perustelujen uskottavuutta.

Lopuksi sääntelyn kohdentamisen tarve esitetään, mutta sitä ei perustella riittävän terävästi. Nyt todetaan lähinnä, ettei vaatimuksia sovelleta kaikkialla, mutta ei tuoda selvästi esiin, että aluejako on väline kohdentaa toimenpiteet sinne, missä ravinnekuormitus on ekologisen tilan kannalta merkityksellinen. Ilman tällaista perustelua sääntely voi vaikuttaa perusteettomalta tai sattumanvaraisesti rajatulta.

Alla on ehdotettu muotoilu

Määritettäessä typelle ja fosforille tai molemmille herkkiä alueita otetaan huomioon vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) mukaisessa vesienhoidon suunnittelussa määritellyt pintavesi- ja rannikkovesimuodostumat,

1) joiden ekologinen tila on hyvää huonompi ja heikentyminen johtuu kokonaan tai osittain ravinnekuormituksesta (rehevöityminen), tai

2) joiden arvioidaan vesienhoidon suunnittelussa olevan vaarassa heikentyä hyvää huonompaan tilaan ravinnekuormituksen vuoksi ilman lisätoimenpiteitä.

Seuraavat vesimuodostumat on otettava huomioon harkittaessa, mitä ravinnetta jäteveden käsittelyssä olisi jäteveden jatkokäsittelyn avulla vähennettävä:

1. pintavesimuodostumat, jotka laskevat järviin, altaisiin tai suljettuihin lahtiin, joissa veden vaihtuminen on todettu vähäiseksi ja joissa voi tapahtua ravinteiden rikastumista;
2. rannikkovesimuodostumat, joissa veden on todettu vaihtuvan huonosti, tai joihin johdetaan merkittävää ravinnekuormitusta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, huomioon otetaan:

1. juomaveden ottoon käytettävät pintavesimuodostumat, joiden nitraattipitoisuus voi ylittää juomavesidirektiivin (EU) 2020/2184 mukaiset laatuvaatimukset ilman suoja-toimenpiteitä
2. alueet, joilla tarvitaan tehokkaampaa käsittelyä mukaan lukien erityisesti sellaiset pinta- ja rannikkovesimuodostumat, joissa ei voida säilyttää tai saavuttaa hyvää ekologista tilaa tai potentiaalia ilman ravinnekuormituksen vähentämistä;
3. muut alueet, jotka toimivaltainen viranomainen vesienhoidon suunnitteluun perustuvan paine- ja riskinarvion nojalla katsoo alttiiksi rehevöitymiselle.

Perustelut muutosehdotuksille

Pykäläluonnosta on täsmennetty siten, että ilmaisu ”rehevöityneiksi todetut tai rehevöityä saattavat vesimuodostumat” on korvattu vesienhoidon vakiokäsitteisiin nojaavalla määrittelyllä. Muutoksessa rehevöityminen sidotaan nimenomaisesti ekologiseen tilaan ja ravinnekuormituksesta aiheutuvaan heikentymiseen sekä vaihtoehtoisesti vesienhoidon suunnittelussa tunnistettuun riskiin tilan heikkenemisestä ilman lisätoimenpiteitä. Tämä parantaa sääntelyn täsmällisyyttä ja yhdenmukaisuutta vesipuitedirektiivin kansallisen toimeenpanon kanssa, jossa tilaa ei arvioida suoraan rehevöitymisen käsitteellä vaan biologisten ja fysikaalis-kemiallisten laatutekijöiden perusteella.

Lisäksi epämääräisiä ilmauksia on korjattu (esim. ”suuria ravinnemääriä” → merkittävä ravinnekuormitus), jotta normin soveltaminen perustuu vakiintuneeseen paine-tila-ajatteluun eikä tulkinvaraisiin kynnysarvoihin. Vastaavasti tulevaa kehitystä koskeva ilmaisu on muutettu riskiperusteiseksi (”saattaa lähitulevaisuudessa rehevöityä” → arvioitu riski tilan heikkenemisestä), mikä vastaa vesienhoidon suunnittelussa käytettävää riskivesimuodostumien tunnistamista.

Rakenteellisesti pykälää on selkeytetty poistamalla epätarkkoja viittauksia (esim. ”direktiivin vesimuodostumat”, ”jäsenvaltiot katsovat”) ja korvaamalla ne kansalliseen toimivaltaan ja viranomaisarvioon perustuvilla ilmauksilla. Samalla on korostettu syy-yhteyttä ravinnekuormituksen

ja toimenpidetarpeen välillä erityisesti niissä tilanteissa, joissa hyvää ekologista tilaa ei voida saavuttaa ilman ravinnepäästöjen vähentämistä.

Valtioneuvoston asetus vesihuollosta annetun asetuksen muuttamisesta

Lausuntonne

-

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen 5 muuttamisesta

Lausuntonne

-

Valtioneuvoston asetus hulevesistä

Lausuntonne

-

Tarkka Paula
Lupa- ja valvontavirasto